EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 30.8.2023
COM(2023) 498 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om den tekniske og økonomiske gennemførlighed af indførelse af obligatorisk elektronisk identifikation af kvæg i hele Unionen

Indholdsfortegnelse

Indledning 2
Baggrund 2
De nuværende EU-regler 3
Undersøgelse af eID af kvæg 4
Analyse af resultater 4
Mulighed for anvendelse af eID af kvæg 4
Nuværende anvendelse af eID af kvæg 5
Godkendt elektronisk identifikationsmiddel 7
Tilfredshed med de nuværende regler 7
Konklusioner 8

Indledning

Formålet med dette dokument er at give Europa-Parlamentet og Rådet et overblik over den nuværende situation med hensyn til anvendelsen af elektronisk identifikation af kvæg i EU og at fremlægge Kommissionens analyser af muligheden for at gøre den obligatorisk i hele Unionen.

Der er indført elektroniske systemer til identifikation af dyr i Den Europæiske Union gennem lovgivning, der allerede har været i kraft i mere end 20 år. Disse omfatter obligatoriske ordninger for elektronisk identifikation af får og geder i henhold til forordning (EF) nr. 21/2004[1] samt frivillige ordninger for kvæg, der blev indført ved forordning (EF) nr. 1760/2000[2], som ændret ved forordning (EU) nr. 653/2014[3].

I henhold til artikel 23a i forordning (EF) nr. 1760/2000 skal Kommissionen senest den 18. juli 2023 forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om de tekniske og økonomiske muligheder for at indføre obligatorisk elektronisk identifikation af kvæg i hele Unionen, og rapporten bør om nødvendigt ledsages af passende lovgivningsforslag. Denne bestemmelse blev indført ved forordning (EU) nr. 653/2014, som forudsætter, at anvendelsen af elektroniske identifikationssystemer ("eID") potentielt kunne strømline sporingsprocesserne ved at automatisere aflæsning og registrering i det register, der føres af de erhvervsdrivende, der holder kvæg. Endvidere kunne dette også muliggøre automatisk rapportering af flytninger af kvæg til den elektroniske database og dermed forbedre sporingssystemets hastighed, pålidelighed og nøjagtighed. Anvendelsen af eID-systemer kunne også have potentialet til at forbedre forvaltningen af visse direkte betalinger til landbrugere.

Baggrund

Ved elektronisk identifikation forstås generelt en identifikation ved hjælp af radiofrekvens. Der er to elementer i en sådan elektronisk identifikation: identifikatoren og aflæsningsenheden. Identifikatoren indeholder en passiv transponder (mikrochip uden indbygget energikilde), som sender lagrede informationer (identifikationskode), når den aktiveres af aflæsningsenheden (sender/modtager) på en bestemt frekvens. Elektronisk identifikation kan bidrage til at forbedre de nuværende ordninger for identifikation af kvæg. Blandt andet muliggør elektroniske identifikatorer en hurtigere og mere nøjagtig aflæsning end traditionelle øremærker. Også dynamisk aflæsning og direkte indlæsning af data i databaser er mulig (eliminerer risikoen for fejl som følge af ukorrekt manuel databaseindlæsning). Dette kunne navnlig lette proceduren for indberetning af dyreflytninger til databasen. I lyset af problemerne med anvendelsen af de nuværende ordninger bør betydningen af elektronisk identifikation som middel til at forbedre identifikationen og sporbarheden af dyr imidlertid ikke overvurderes. Fuldstændig mærkning af alle dyr og en effektiv dataforvaltning er forudsætninger for ethvert identifikationssystem, hvad enten der anvendes elektroniske identifikatorer eller traditionelle øremærker.

I lyset af den teknologiske udvikling af nye typer elektroniske identifikatorer blev forordning (EF) nr. 1760/2000 ændret ved forordning (EU) nr. 653/2014 for at skabe et sted for fremtidige EU-regler, der gør det muligt at anvende elektroniske identifikatorer som et officielt identifikationsmærke. I betragtning 16 i nævnte forordning påpeges det, at "hvis EID gøres

---

1 Rådets forordning (EF) nr. 21/2004 af 17. december 2003 om indførelse af en ordning for identifikation og registrering af får og geder og om ændring af forordning (EF) nr. 1782/2003 og direktiv 92/102/EØF og 64/432/EØF (EUT L 5 af 9.1.2004, s. 8).

2 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1760/2000 af 17. juli 2000 om indførelse af en ordning for identifikation og registrering af kvæg og om mærkning af oksekød og oksekødsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 820/97 (EFT L 204 af 11.8.2000, s. 1).

3 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 653/2014 af 15. maj 2014 om ændring af forordning (EF) nr. 1760/2000 for så vidt angår elektronisk identifikation af kvæg og mærkning af oksekød (EUT L 189 af 27.6.2014, s. 33).

obligatorisk i hele Unionen, kan det have skadelige økonomiske virkninger for visse erhvervsdrivende". Det var derfor hensigtsmæssigt, at gøre det frivilligt for brugerne at anvende det. Medlemsstaterne har meget forskellige opdrætssystemer, landbrugsmetoder og sektororganisationer. Medlemsstaterne kunne derfor gøre eID obligatorisk på deres område.

Der blev anvendt flere rapporter i forbindelse med udarbejdelsen af forordning (EU) nr. 653/2014. Kommissionen iværksatte i 1998 et storstilet forskningsprojekt om elektronisk identifikation af husdyr kaldet IDEA-projektet (IDentification Electronic des Animaux). Arbejdet blev udført af Kommissionens Fælles Forskningscenter (JRC). Den endelige rapport blev fremlagt i april 2002, og visse aspekter blev præciseret i juli 2002. Projektet viste, at det principielt er muligt at forbedre dyreidentifikationsordningerne betydeligt ved at anvende elektroniske identifikatorer, under forudsætning af at en række betingelser vedrørende ledsageforanstaltninger er opfyldt.

Kommissionen fremlagde i 2005 en beretning for Rådet og Europa-Parlamentet om muligheden for at indføre elektronisk identifikation af kvæg[4]. Denne beretning havde til formål at opsummere erfaringerne på grundlag af IDEA-projektet og at drage konklusioner vedrørende betingelserne for indførelse af elektronisk identifikation af kvæg i EU. Kommissionen konkluderede i nævnte beretning, at det var blevet påvist, at identifikation ved brug af radiofrekvens var blevet udviklet i et sådant omfang, at den allerede kunne anvendes i praksis. Beretningen konkluderede også, at det var højst ønskeligt at skifte til eID af kvæg i Unionen, da dette blandt andre fordele ville bidrage til at reducere den administrative byrde.

I 2009 bestilte Europa-Kommissionen undersøgelsen "Study on the introduction of electronic identification (EID) as official method to identify bovine animals within the European Union"(Undersøgelse om indførelse af elektronisk identifikation (eID) som officiel metode til identifikation af kvæg i Den Europæiske Union), som omfattede en cost-benefit-analyse af elektronisk identifikation af kvæg. Undersøgelsen konkluderede, at "eID er forbundet med højere omkostninger til identifikatorer og aflæsningsudstyr sammenlignet med konventionel identifikation", og at "direkte omkostninger og fordele ikke er afbalancerede i hele produktionskæden". Undersøgelsen konkluderede, at frivillig indførelse af eID i kvægsektoren på grundlag af harmoniserede standarder ville være den foretrukne løsning. De enkelte medlemsstater bør dog have mulighed for at vælge en obligatorisk ordning på nationalt plan.

De nuværende EU-regler

Identifikation og registrering af kvæg var indtil den 21. april 2021 reguleret i den særlige forordning (EF) nr. 1760/2000.

Fra den 21. april 2021 er reglerne for identifikation og rapportering af kvæg fastsat i forordning (EU) 2016/429[5] (dyresundhedsloven), suppleret ved delegeret forordning (EU) 2019/2035[6] og gennemførelsesforordning (EU) 2021/520[7]. I henhold til artikel 112, litra a), i dyresundhedsloven, skal kvæg identificeres individuelt ved hjælp af et fysisk identifikationsmærke. I henhold til artikel 38, stk. 1, i delegeret forordning (EU) 2019/2035 skal identifikationsmærkerne være et konventionelt øremærke i hvert øre. I henhold til

4 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:52005DC0009

5 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed ("dyresundhedsloven") (EUT L 84 af 31.3.2016, s. 1).

6 Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/2035 af 28. juni 2019 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 for så vidt angår regler for virksomheder, der holder landdyr, og rugerier samt sporbarhed for visse opdrættede landdyr og rugeæg (EUT L 314 af 5.12.2019, s. 115).

7 Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2021/520 af 24. marts 2021 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 for så vidt angår sporbarheden af visse opdrættede landdyr (EUT L 104 af 25.3.2021, s. 39).

artikel 41, stk. 1, i nævnte delegerede forordning kan medlemsstaterne tillade, at et af de konventionelle øremærker erstattes af en elektronisk identifikator. Hvis en medlemsstat tillader en sådan erstatning, kan operatørerne anvende frivillig eID af kvæg.

I overensstemmelse med artikel 269 i dyresundhedsloven kan medlemsstaterne vedtage nationale foranstaltninger, der supplerer eller er strengere end dem, der er fastsat i nævnte forordning om sporbarhedskrav for opdrættet kvæg. Dette giver medlemsstaterne mulighed for at gøre anvendelsen af eID af kvæg obligatorisk. Denne mulighed for at gøre anvendelsen af eID obligatorisk på nationalt plan blev også fastsat i de regler for sporbarhed af kvæg, der var indført forud for anvendelsen af dyresundhedsloven.

Intensive drøftelser og overvejelser om identifikation og registrering af dyr, herunder kvæg, fandt sted inden for rammerne af ekspertgruppemøder i 2018 og 2019 som forberedelse af delegeret forordning (EU) 2019/2035. Tilgangen til eID, herunder de økonomiske aspekter, blev drøftet indgående, og resultatet af disse drøftelser blev bibeholdt i den endelige tekst til delegeret forordning (EU) 2019/2035. Det blev anset for hensigtsmæssigt, at brugerne fortsat skulle anvende det frivilligt, medmindre det blev gjort obligatorisk i henhold til nationale regler. Under en sådan frivillig ordning vil eID blive valgt af brugere, som sandsynligvis vil drage økonomisk fordel heraf eller finde andre incitamenter til at anvende denne metode (f.eks. optimering af dataindsamling osv.), mens det er muligt for andre brugere fortsat at identificere deres dyr med to konventionelle øremærker.

Undersøgelse af eID af kvæg

I januar 2023 opfordrede Kommissionen medlemsstaterne til at besvare et kort spørgeskema med anmodning om en status med hensyn til eID af kvæg. Alle de 27 medlemsstater samt Schweiz og Norge deltog i undersøgelsen og afgav deres svar. Svarene vil blive sammenfattet i fortsættelsen af denne rapport.

Undersøgelsen bestod af følgende spørgsmål (grupper af spørgsmål), som medlemsstaterne blev opfordret til at besvare:

1. Er eID af kvæg obligatorisk i din medlemsstat?
2. Er frivillig eID af kvæg tilladt i din medlemsstat?
3. Hvor mange erhvervsdrivende (%) anvender frivilligt eID af kvæg i din medlemsstat?
4. Hvis eID af kvæg er obligatorisk eller frivilligt i din medlemsstat, hvilke(n) metode(r) er da godkendt?
5. Finder du de nuværende regler om eID af kvæg tilfredsstillende?

Analyse af resultater

Mulighed for anvendelse af eID af kvæg

I spørgsmål 1 og 2 blev medlemsstaterne bedt om at redegøre for den nuværende situation med hensyn til operatørernes mulighed for at anvende eID af kvæg. Spørgsmålene lød: "Er eID af kvæg obligatorisk i din medlemsstat? ja eller nej" og "Er frivillig eID af kvæg tilladt i din medlemsstat? ja eller nej".

Figur 1 viser, at kun tre respondenter (to medlemsstater og Schweiz) ikke tillader erstatning af et af de konventionelle øremærker med et elektronisk identifikationsmærke. I 21 lande (20 medlemsstater) er anvendelsen af eID af kvæg valgfri. I fem medlemsstater er anvendelsen af eID af kvæg obligatorisk. Desuden er eID obligatorisk på en del af to medlemsstaters område, og tre andre medlemsstater angav, at det er besluttet eller under overvejelse at gøre eID af kvæg obligatorisk på hele eller dele af deres område.

Figur 1: Den nuværende situation i medlemsstaterne

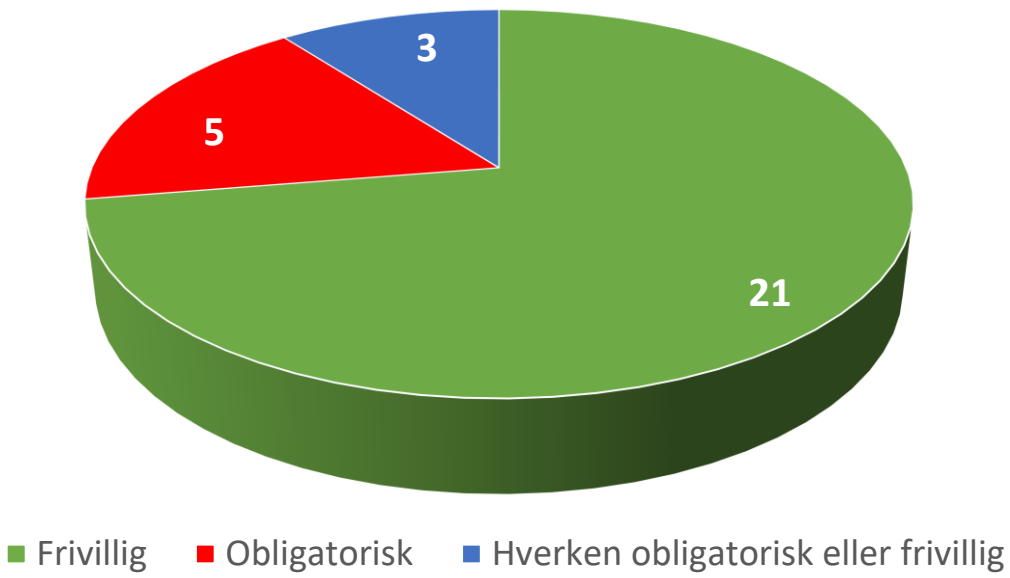

Nuværende anvendelse af eID af kvæg

Anvendelsen af eID af kvæg i medlemsstater, hvor dette er valgfrit, varierer fra 0 til 100 % af kvægbestandene. I halvdelen af disse medlemsstater anvender under 1 % af de erhvervsdrivende, der holder kvæg, eID til at identificere deres dyr. Den meget høje dækning i nogle lande er hovedsageligt branchedrevet, enten af subsidier eller af anmodninger om elektronisk identificerede dyr fra aktører som kød- eller mejerisektoren. Resultaterne er vist i figur 2.

Figur 2: Anvendelse af eID af kvæg i lande, hvor dette er valgfrit

Hvor mange erhvervsdrivende (%) anvender frivillig eID af kvæg i din medlemsstat?

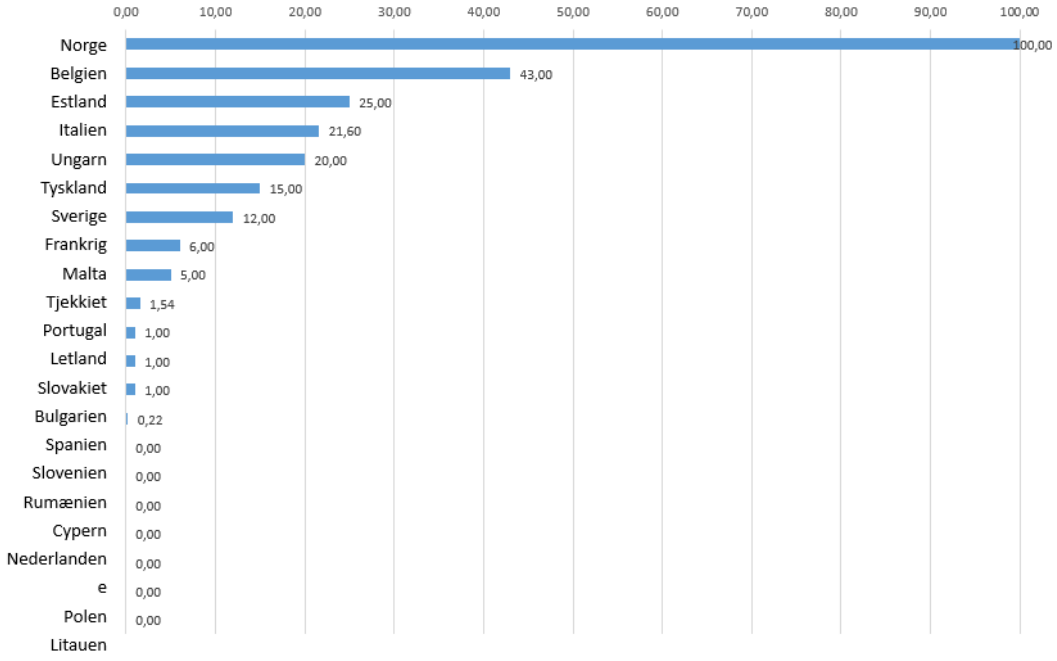

Godkendt elektronisk identifikationsmiddel

I medlemsstaterne er elektroniske øremærker det foretrukne identifikationsmiddel, som gør det muligt at anvende eID af kvæg. Denne metode er godkendt af de kompetente myndigheder i alle lande, hvor eID af kvæg enten er obligatorisk eller valgfri. Resultaterne er vist i figur 3.

Figur 3: Hvilke elektroniske identifikationsmidler er godkendte

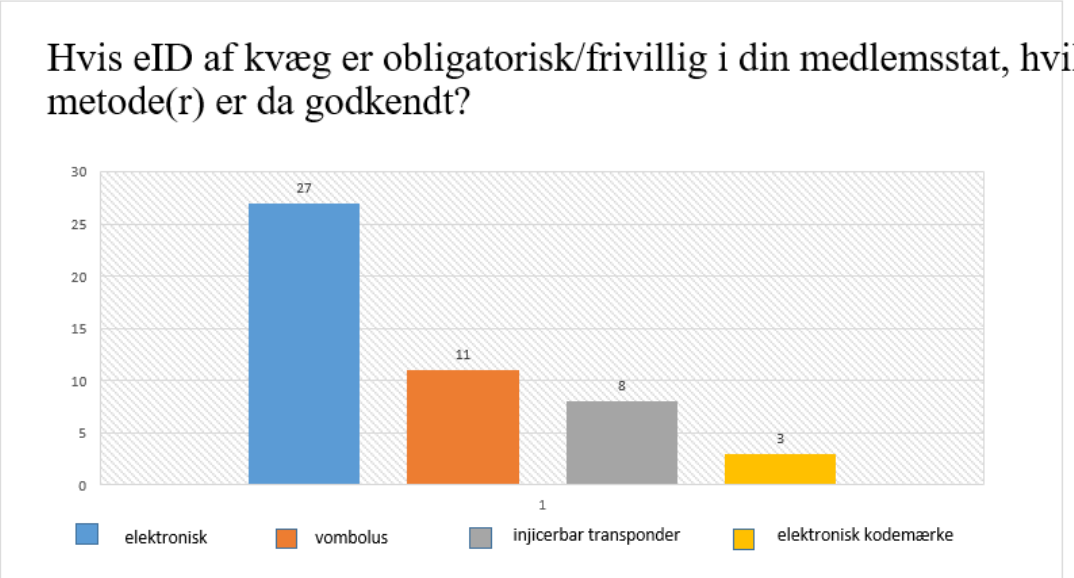

Tilfredshed med de nuværende regler

Et stort flertal af medlemsstaterne finder de nuværende regler for identifikation af kvæg tilfredsstillende eller meget tilfredsstillende og kun én medlemsstat anser reglerne for at være utilfredsstillende. Resultaterne er vist i figur 4.

Figur 4: Tilfredshed med de nuværende regler

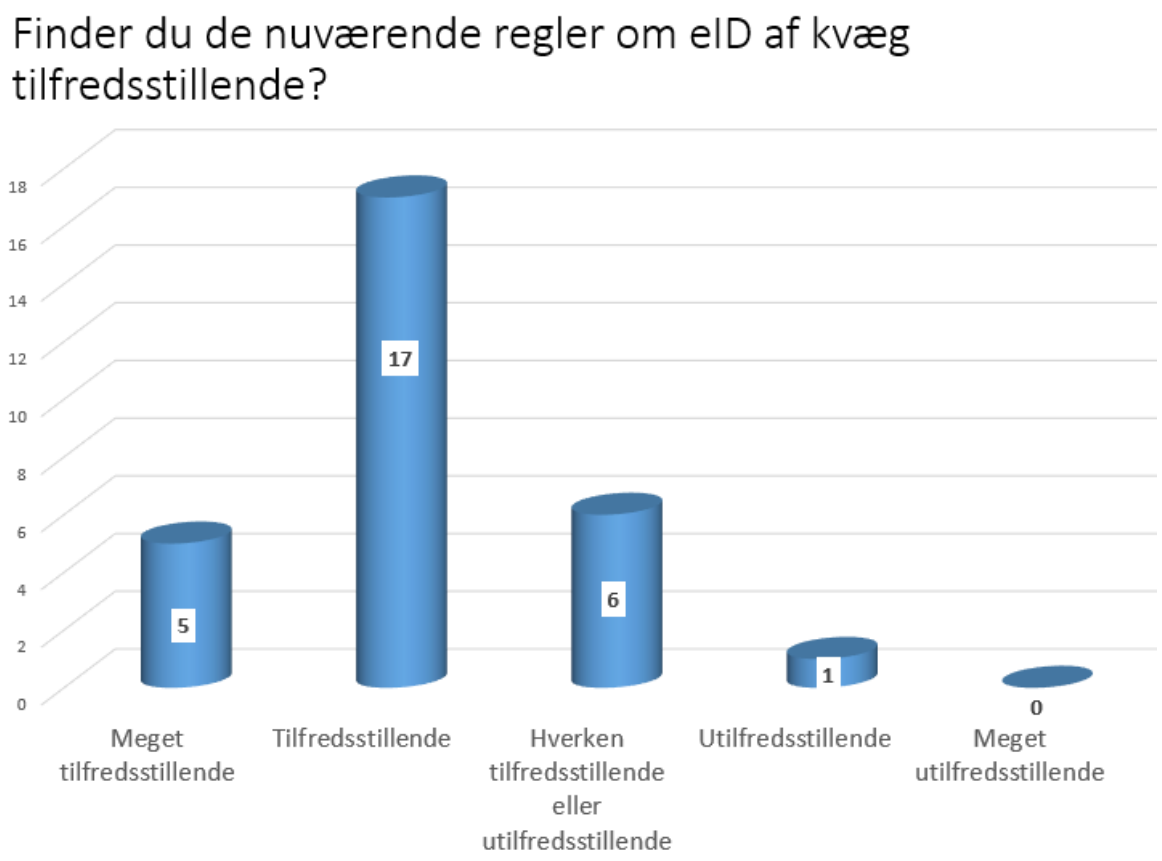

Konklusioner

Undersøgelsen af eID af kvæg viser, at medlemsstaterne stadig finder de nuværende regler tilfredsstillende. Undersøgelsen viser også, at obligatorisk eID af kvæg anvendes eller vil blive anvendt af 37 % af medlemsstaterne på hele eller dele af deres område i henhold til de nuværende regler. Desuden anvendes eID på hele eller en betydelig del af kvægbestandene i nogle lande, hvor anvendelsen er valgfri.

I henhold til de nuværende regler om identifikation af kvæg kan den kompetente myndighed i hver medlemsstat tillade anvendelse af eID af kvæg på frivillig basis eller fastsætte nationale regler om obligatorisk anvendelse af eID af kvæg på deres områder. Disse regler er blevet anvendt med succes siden 2014 og blev igen drøftet og aftalt med medlemsstaterne, da delegeret forordning (EU) 2019/2035 blev udarbejdet i 2019, i forbindelse med den nye retlige ramme for dyresundhed. Det blev anset for hensigtsmæssigt at bevare fleksibiliteten for operatørerne og medlemsstaterne. Disse nye regler har været gældende siden den 21. april 2021.

I henhold til artikel 282 i dyresundhedsloven evaluerer Kommissionen nævnte forordning sammen med de delegerede retsakter, der er omhandlet i forordningens artikel 264, og forelægger resultaterne af evalueringen i en rapport til Europa-Parlamentet og Rådet senest den 22. april 2026. Som led i denne evaluering kan erfaringerne med gennemførelsen af reglerne for identifikation og registrering af kvæg vurderes igen, således at vurderingen vil omfatte en længere periode for gennemførelse af reglerne.

På grundlag af konklusionerne af ovennævnte undersøgelse, resultatet af drøftelserne i ekspertgrupperne og med medlemsstaterne under udarbejdelsen af de nuværende regler og den planlagte evaluering af disse regler vil Kommissionen ikke fremsætte lovgivningsforslag på nuværende tidspunkt.